

Fremmedspråk i videregående opplæring

Vi ser med spenning og forventning på utvalgets arbeid med å tenke nytt rundt videregående opplæring, og vi ser det er store spørsmål som diskuteres, blant annet med tanke på fremmedspråk. Viser til NOU 2018: 15, med særlig henblikk på kapittel 6.

Vi er en av ytterst få skoler i vår region som har satset på å opprettholde fordypningsgruppene i fremmedspråk på Vg3. På en ren studiespesialiserende skole som vår er det vesentlig å tenke på mulighetene elevene skal ha for å gå videre med fremmedspråk i høyere utdanning. Vi tror ikke utvalget underkjenner poenget med at fremmedspråk utgjør en viktig fremtidig kompetanse – spesielt i et lite land som Norge er. Å satse tyngre på engelsk er også språksatsing, men fremmedspråk gir en type strategisk kompetanse som inkluderer interkulturell kommunikasjon og forståelse som utfyller engelskfaget. Fremmedspråk gir en viktig ballast for fremtida ved at elevene blir satt i stand til å orientere seg bedre i den stadig mer internasjonale verden vi lever i, og møte krav et stadig mer internasjonalt arbeidsliv setter. Etter en diskusjon i fagmiljøet vil vi fremføre noen momenter til arbeidet videre:

*Utvalget har absolutt et poeng når man peker på at kravene til fremmedspråk er ulike for elever som skal nå samme kompetanse. Det kan være tungt for de som velger bort fremmedspråk i ungdomsskolen. Valg på ungdomsskolen burde ikke ha så vidtrekkende konsekvenser for videre muligheter senere – ikke alle videregående tilbyr nivå 1 f eks. Dette burde strømlinjeformes slik at alle hadde fremmedspråk i ungdomsskolen, og at man i overgangen til videregående dermed fikk et mest mulig likt formelt utgangspunkt.

*Studiespesialiserende bør beholde fremmedspråk som i dag som fellesfag, med mulighet til å velge faglig fordypning og få fordypningspoeng. Skal man videre i høyere utdanning er også fremmedspråk en høyst relevant kompetanse, og en mulig retning for senere studier. Og landet vårt trenger språkkompetanse kanskje mer enn noen gang.

*Flere studieforbereprogram har mange uketimer i dag, og her kan det være nødvendig å se på helheten av programspesifikke fag og fellesfag. 35 uketimer for elever er 5 mer enn på studiespesialiserende, og det er heftig i omfang! De aller fleste som går studieforbereprogram vil til slutt også gå inn i ordinær høyere utdanning på universiteter og høyskoler. På det grunnlaget ser vi ikke helt hvordan fremmedspråk kunne blitt tatt bort som fellesfag – det er et like relevant og viktig fellesfag som på studiespesialiserende, og man søker i stor grad den samme høyere utdanningen til slutt.

Man kunne sett for seg en modell der man gjorde fremmedspråk valgfritt på studieforbereprogram. Det er bedre et veivalg om språk kommer på videregående enn tidlig i ungdomsskolen. Det ville skapt ulikhet i kompetansen om man kunne gå videre på all høyere utdanning uten fremmedspråk fra studieforbereprogram – som man altså etter vår mening fortsatt burde ha obligatorisk på studiespesialiserende. Om man valgte bort fremmedspråk som fellesfag burde det

også medført at man hadde en begrensning i studiekompetansen man fikk til slutt. Uten fremmedspråk kunne en f eks være fullt kvalifisert til høyere utdanning innen gitte studier som knytter seg til fagområdet man har valgt på studieforberedende. De som ikke velger bort fremmedspråk på studieforberedende ville fått tilsvarende studiekompetanse som på studiespesialiserende.

Det er viktig verdien av fremmedspråk også gjenspeiles i kompetansekravene for å kunne gå videre på høyere utdanning.

Fremmedspråkseksjonen Stavanger katedralskole